

VY_12_INOVACE_CJ_PTR_23

Učební materiál

Sada: Čtenářská gramotnost

Téma: George Orwell – život a román 1984

Autor: Mgr. Marie Petrová

Předmět: Český jazyk a literatura

Ročník: kvarta - NG

Využití: Učební materiál pro rozšíření, opakování a procvičení učiva.

Anotace: Pracovní list shrnuje základní informace ze života G. Orwella (lze využít referát či film na jiné dílo, např. Farma zvířata) Studenti využívají své zkušenosti pro společnou diskusi, zejména nad uvedenými citáty. Cílem je také pěstovat kulturu mluveného projevu. K úspěšnému vyplnění pracovního listu je možné využít internet, ale především přečíst ukázkou z uvedeného románu.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

1) Vysvětli, co si představuješ pod pojmem totalitní vláda. Ve které zemi dosud funguje?

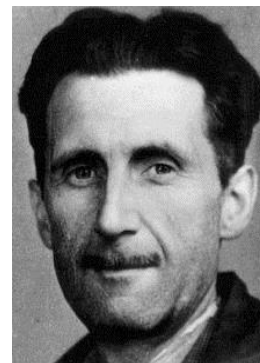
---

2) Dopln do textu chybějící slova a pokus se zapamatovat několik údajů ze života G. Orwella:

Následující slova můžete skloňovat a každé použít pouze jednou:

oficiálně, esejista, diktatura, anglický, 1984, Československo, Arthur Eric Blair, Indie

Výše zobrazená fotografie patří _____, který je spíše znám pod pseudonymem George Orwell. Jedná se významného novináře, _____ a spisovatele. Přestože se narodil v _____, je považován za jednoho z nejvýznamnějších _____ spisovatelů. Mezi jeho nejslavnější romány patří Farma zvířat a _____. Orwellova díla se především zabývají _____, ale také sociálními tématy. V komunistickém _____ byl na seznamu zakázaných autorů, tzn., že jeho knihy nesměly _____ vycházet.

Zajímavost:

Román 1984 psal jako těžce nemocný. Řada jeho utopistických vizí se naplnila. Dodnes je s podivem, že napsal tak nadčasové dílo, aniž by kdy vstoupil na východ.

3) Před přečtením ukázky z učebnice (s. 117) zkuste prodiskutovat ve dvojicích následující termíny a citát:

Big Brother, utopie, diktatura

„Každá revoluce končí tehdy, když se nová prasata dostanou ke korytům“

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

4) Jak rozumíte citátu:

„Kdo ovládá přítomnost, ovládá minulost,

Kdo ovládá minulost, ovládá budoucnost.

Cokoli strana považuje za pravdu, je pravda.

---

5) Ve kterém období byla překrucována minulost? Proč? Znáte nějaké další literární dílo, kde je toto zřetelné?

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

6) Popište, jakou roli mají média v románu? Jakou moc mají noviny?

---

7) Jaké postavy se v úryvku vyskytují? Napiš k nim krátký komentář.

---

8) O čem ukázka pojednává?

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

9) Vyber jedno z hesel a napiš na toto téma výklad – domácí úkol

VÁLKA JE MÍR

SVOBODA JE OTROCTVÍ

NEVĚDOMOST JE SÍLA

Co vědět o románu 1984?

Tento román se odehrává ve fiktivním světě, který je ohrožován válkou tří znepřátelených kontinentů Oceánie, Euroasie a Estasie. Oceánii vládne Velký Bratr (nejagresivnější forma totalitního režimu). Myšlení lidí kontroluje uměle zavedený jazyk NEWSPEAK. Díky všudypřítomnému videosystému a odposlechu má Ideopolicie podchycenou celou společnost. Nejtěžším zločinem je ideozločin, provinění se špatným myšlením. Děti jsou vychovávány k udávání svých rodičů.

Hlavní hrdina Winston Smith pracuje na Ministerstvu pravdy, kde má za úkol falšovat historii. Protože odhaluje děsivé principy diktatury, snaží se pátrat po životě před diktaturou. Jeho protistranické myšlení je však odhaleno. Závěr je zajímavý, doporučuji knihu přečíst.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Použité zdroje:

LEDERBUCHOVÁ, Ladislava. *Čítanka příručka učitele: pro základní školy a víceletá gymnázia 9*. 2007. vyd. Plzeň: Fraus, 2007. ISBN 978-80-7238-540-9.

LEDERBUCHOVÁ, Ladislava. *Čítanka 9: učebnice pro základní školy a víceletá gymnázia*. 2006. vyd. Plzeň: Fraus, 2006. ISBN 80-7238-539-9.

Balajka, Bohuslav a kol. *Přehledné dějiny literatury I*. 1992.vyd. Praha:Edice Maják, 1992. ISBN 80-04-25316-4.

obr.1 http://cs.wikipedia.org/wiki/George_Orwell